

ଶିଓଜି ମହତୋ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ
ଅତିରିକ୍ତ ସଦସ୍ୟ, ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ଡିସେମ୍ବର 10, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ଟି. ନାନାବତୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

*ବିହାର ଭୂମି ସଂଶୋଧନ (ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା କ୍ଷେତ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ବହିର୍ଭୂତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ) ଅଧିନିୟମ, 1961 :
ଧାରା 16(3)।*

*ପ୍ରାକ୍-କ୍ରୟାଧିକାର- ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ପ୍ରାକ୍-କ୍ରୟାଧିକାର ପାଇଁ
ଅଧିକକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ଆବେଦନ- ଦସ୍ତାବିଜର ପଞ୍ଜୀକରଣର ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ଭିତରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ
କରାଯାଇଛି – ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଧାରରେ ଅଧିକକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଅଧିକକାରୀ-- ରୟତମାନେ
ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଜମିକୁ ସଂଲଗ୍ନ କରି ରଖୁଥିଲେ- ଅଧିକକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି –
ପ୍ରଥମରୁ ଅଧିକକାରୀମାନଙ୍କର ରିଟ୍ କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଛନ୍ତି- ଅଧିକ- ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଧାରା 16(3)(i) ଅଧୀନରେ
ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା- ତେଣୁ, ଅଧିକକାରୀମାନେ ପ୍ରାକ୍-କ୍ରୟାଧିକାର ପାଇଁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।*

ଦେଖାନୀ ଅଧିକ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା- 465/1986

ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜେ.ସି. ସଂଖ୍ୟା- 5491/ 1984 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ
ତା.10.12.84ରିଖରୁ।

ଅଧିକକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଡି.ବି.ବୋହରା ପାଇଁ ଏମ୍.ପଙ୍କଜ ବାଲା ଖର୍ଚ୍ଚା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ଅଧିକାରି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବର 10, 1984ରେ
ଦିଆଯାଇଥିବା, ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜେ.ସି. ସଂଖ୍ୟା- 5491/ 1984ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଯେ, ସୁଖଦେଓ ରାୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଥିବା ପୂର୍ବପୁରୁଷ
ଅଟନ୍ତି । ଗୁଲାବୋ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ 31 ଡିସେମ୍ବର, 1979 ରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ଏକ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ସୁଖଦେଓ
ରାୟଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକକାରୀମାନଙ୍କ ଜମିର ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଏକ କାଠ ଜମି କିଣିଥିଲେ, ଯାହାକୁ 8 ଫେବୃଆରୀ, 1980 ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ
କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକକାରୀମାନେ ଜମିର ଅଗ୍ରକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ, ବିହାର ଜମି ସୀମା
ଅଧିନିୟମର ଧାରା- 16(3) ଅନୁଯାୟୀ, ସଂଲଗ୍ନ ରୟତ ହୋଇଥିବାରୁ, ଆପଣ କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଜମିର ଅଗ୍ରକ୍ରୟ
ପାଇଁ ହକଦାର ଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅଧିକକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଲେ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର ଜିଲ୍ଲାପାଳ 11 ଅଗଷ୍ଟ, 1984ର

ଶିଓଜି ମହତୋ ବନାମ ଅତିରିକ୍ତ ସଦସ୍ୟ, ରାଜସ୍ୱ ପରିଷଦ

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ । ଯାହା ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରଥମରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି : ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ମତ ଆଇନରେ ଠିକ୍ କି ? ଧାରା- 16(3)(i) ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଏ :

“16(3)(i) ଯେତେବେଳେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କୌଣସି ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଜମିର ସହ-ଭାଗୀ କିମ୍ବା ରୟତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣକାରୀଙ୍କ ଯେକୌଣସି ସହ-ଭାଗୀ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ଜମି ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ରୟତ ଧାରଣକାରୀ, ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଦଲିଲ ପଞ୍ଜୀକରଣ ତାରିଖରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ଉକ୍ତ ଦଲିଲରେ ଥିବା ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ତାଙ୍କୁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ:

ପରନ୍ତୁ ଯଦି, ଏପରି କିଛି ଆବେଦନକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୟ ଟଙ୍କା ସହିତ ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ସମାନ ପରିମାଣ ଉକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ଜମା ନ କରାଯାଏ ।

(ii) ଏପରି ଜମା କରିଯିବା ପରେ ଅଂଶୀଦାର କିମ୍ବା ରୟତ ଜମି ଦଖଲ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯାହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଖଣ୍ଡ (i) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି:

ପରନ୍ତୁ ଯଦି ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଅଂଶୀଦାର କିମ୍ବା ରୟତ, ଯଥାସ୍ଥିତି, ଜମିରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହେବେ ଏବଂ ଏହାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଖଣ୍ଡ (i) ଅଧୀନରେ ଜମାରୁ କ୍ରୟ ଟଙ୍କାର ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ସମାନ ପରିମାଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।”

ଧାରା 16(3)(i)ର ଅନୁଧ୍ୟାନ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଅଧିନିୟମର ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ କୌଣସି ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜମିର ଅଂଶୀଦାର କିମ୍ବା ରୟତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, ହସ୍ତାନ୍ତରଣକାରୀଙ୍କ ଯେକୌଣସି ଅଂଶୀଦାର କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ଜମି ସଂଲଗ୍ନ ଥିବା ଯେକୌଣସି ରୟତ ଧାରଣକାରୀ, ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଦଲିଲ ପଞ୍ଜୀକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ଉକ୍ତ ଦଲିଲରେ ଥିବା ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ତାଙ୍କୁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ସଂଲଗ୍ନ ଜମି ଧାରକ ରୟତ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଦସ୍ତାବିଜ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ତାରିଖରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଧାରା 16(3)(i) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହେବା ପରେ, ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଜମିର ଅଗ୍ରକ୍ରୟ ପାଇଁ ହକଦାର । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମରେ ଖାରଜ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରି କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମଧ୍ୟ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ।

ସେହି ଅନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଅନୁବାଦିକା :

ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋପାମୁଦ୍ରା ମହାନ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ